

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/73/2016
Identifikačné číslo spisu:	1212010015
Dátum vydania rozhodnutia:	18.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1212010015.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Štefana Micháliku v trestnej veci obvineného T. W. pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. januára 2017 v Bratislave dovolanie obvineného T. W. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Uja, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2015, sp. zn. 2 To/131/2014, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného T. W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 2T/3/2012 zo dňa 23. januára 2014 bol obvinený T. W. uznaný za vinného zo zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 06.07.2009 uzatvoril so spoločnosťou VW Finančné služby s.r.o., Vajnorská 98, Bratislava, v predajni Autoprogres SK s.r.o., na adrese Pasienková 1, Bratislava, úverovú zmluvu o autokredite č. 681830, na základe ktorej mu bolo ako predmet financovania poskytnuté OMV Subaru Impreza, modrej metalízy, EČV: W., VIN: U. v hodnote 20.990,- €, na mieste uhradil časť kúpnej ceny vo výške 6.297,- € a spracovateľský poplatok s prvou splátkou vo výške 792,45 € a zostatok sa zaviazal splácať v 36-tich mesačných splátkach, pričom pri uzatváraní úverovej zmluvy predložil ako druhý doklad totožnosti falošný vodičský preukaz č. X. znejúci na jeho meno, vydaný na meno Y. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S. XXXX, následne neuhradil žiadnu splátku, čím poškodenej spoločnosti VW Finančné služby s.r.o., so sídlom Vajnorská 98, Bratislava, spôsobil škodu vo výške 13.900,55 €.

Okresný súd obvinenému za to uložil podľa § 222 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvineného zaviazal na náhradu škody voči poškodenej spoločnosti Volkswagen finančné služby s.r.o., Vajnorská 98, Bratislava vo výške 13.900,55 €.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. januára 2015, sp. zn. 2To/131/2014 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti rozhodnutiu podal dňa 12. októbra 2015 obvinený W. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Uja dovolanie. Dovolanie oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, vo veci konal orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, a rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení skutku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený uviedol, že prvostupňový súd vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti, čím mu na hlavnom pojednávaní nebolo udelené ani právo na záverečné reči.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. obvinený uviedol, že sudca odvolacieho senátu JUDr. Kamil Ivánek bude rozhodovať aj v jeho ďalšej trestnej veci, pričom je predpoklad, že bude v rámci ukladania súhrnného trestu rušiť teraz napadnuté rozhodnutie senátu, ktorého bol členom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietol právnu kvalifikáciu skutku, ktorú uvedené súdy nesprávne stanovili, keďže mal byť uznaný vinným iba z prečinu sprenevery podľa § 213 Tr. zák. a v tomto smere je rozhodnutie súdov nepreskúmateľné.

Obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby podľa ustanovenia § 386 Tr. por. vydal rozsudok, ktorým vysloví porušenie zákona, zruší napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, ako aj konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo a okresnému súdu prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II dňa 15. marca 2015 a následne aj 22. marca 2015, podľa ktorého právo na obhajobu obvineného bolo zachované, mal možnosť sa zúčastniť hlavného pojednávania, mohol sa vyjadriť k vykonaným dôkazom, či už v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom. Napokon skutočnosť, že sa obvinený nezúčastnil z vlastnej vôle pojednávania, nenamietal skôr a preto dovolanie je v danej časti neprípustné.

Vo veci nekonal orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený, prokurátor poukázal na odôvodnenia rozhodnutí nižších súdov, v ktorých dostatočným spôsobom vysvetlili správnu právnu kvalifikáciu, sám poukázal na okolnosť, že obvinený uzatvoril úverovú zmluvu, nie lízingovú. Dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného zamietnuť (správne má byť odmietnuť).

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným T. W. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Bratislava II, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote.

Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia

tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený predovšetkým namietol porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor mohol byť zo strany obhajoby využitý. V tomto smere dovolací súd pochybenia nezistil. Prvostupňový súd konal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného za splnenia zákonných podmienok (§ 252 ods. 2 Tr. por.). Súd nemohol nútiť obžalovaného, aby sa zúčastnil hlavného pojednávania, pokiaľ sa ho zúčastniť nemienil.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda nebol daný.

Obvinený ďalej namietol úkony vykonané sudcom JUDr. Kamilom Ivánkom, ktorý by mal byť vylúčený. Argumentácia obvineného v danom smere je však irelevantná, nakoľko uvedený sudca nespĺňa dôvody na vylúčenie z úkonov trestného konania (§ 31 ods. 1, 2, 3 Tr. por.) a rozhodoval ako zákonný sudca v zmysle vtedy platného rozvrhu práce daného súdu.

Ani dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. neboli naplnené.

Ako posledný uplatnil obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého

dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Obvinený namietol, že skutok bol prísnejšie kvalifikovaný a dopustil sa iba prečinu sprenevery.

Tvrdenie obvineného vyznieva tendenčne, pretože súd prvého stupňa na strane 3 - 4 rozsudku a odvolací súd na strane 4 uznesenia odôvodnili, v čom spočívalo naplnenie skutkovej podstaty zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák.

V tejto súvislosti je potrebné nad rámec uvedeného poukázať na skutočnosť, že obvinený podvodne uzatvoril úverovú zmluvu na účelový úver a zaviazal sa v splátkach tento úver uhradiť (č. l. 10).

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nebol daný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného T. W. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.